

Állami Egészségügyi Ellátó Központ

Az állami vagyonnal való gazdálkodás alapjai

dr. Boncz Jenő

Ingatlan Üzemeltetési és Vagyongazdálkodási Igazgató

2018. február 01.

Jogszabályi környezet

Az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályait:

- Magyarország Alaptörvénye,
  - az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.), valamint
  - a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Nvtv.)
  - az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X.4.) Korm.r. (a továbbiakban: Vhr.)
- határozzák meg.

Alapfogalmak – nemzeti vagyon 1.

Magyarország Alaptörvénye

- rögzíti, hogy **az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon.**

Alapfogalmak – nemzeti vagyon 2.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.) határozza meg a **nemzeti vagyon** körét:

- az állam vagy a helyi önkormányzat **kizárólagos tulajdonában álló dolgok**
- az **előző csoportba nem tartozó**, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő **dolog**,
- az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő **pénzügyi eszközök**, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető **társasági részesedések**
- az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető **bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít**
- Magyarország határa által körbezárt terület feletti **légtér**
- az **üvegházhatású gázok** kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egység és légiközlekedési **kibocsátási egység**, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló törvény szerinti **kiotói egység**
- állami vagy helyi önkormányzati fenntartású **közgyűjtemény** (muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) **saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak körébe tartozó dolog**, kivéve, ha az állami vagy önkormányzati tulajdon jogszerű létrejötte kétséget kizáró módon nem bizonyítható és a dologra nézve más a tulajdonjogát bizonyítja vagy a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében valószínűsíti
- **régészeti lelet**
- a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások fokozottabb védelméről szóló törvény szerinti **nemzeti adatvagyon**.

Alapfogalmak – állami vagyon

Jogsabályi rendelkezések 1.

Vonatkozó jogszabályok:

A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)

- 3:405. § [Az állam jogalanyisága]

(1) **Az állam** a polgári jogi jogviszonyokban **jogi személy**ként vesz részt.

(2) Az államot a polgári jogi jogviszonyokban **az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli**.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.)

- szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon (**nemzeti vagyon**) **megőrzésének, védelmének** és a nemzeti vagyonnal való **felelős gazdálkodásnak** a követelményeit,
- az állam és a helyi önkormányzatok **kizárólagos tulajdonának körét**,
- a nemzeti vagyon feletti **rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit**,
- valamint az állam és a helyi önkormányzat **kizárólagos gazdasági tevékenységeit**

Jogsabályi rendelkezések 2.

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.)

- A Vtv. szabályozza az állam tulajdonában álló vagyon feletti **tulajdonosi joggyakorlás** módját és szervezetét, valamint e vagyonnal való gazdálkodást.
- **A tulajdonosi joggyakorlás és a vagyongazdálkodás feladata:** az állami vagyon rendeltetésének megfelelő - az állami feladatok ellátásához, a társadalmi szükségletek kielégítéséhez, valamint a Kormány gazdaságpolitikája megvalósításának elősegítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, önálló ágazatként megjelenő - hatékony, költségtakarékos, értékmegőrző, értéknövelő felhasználásának biztosítása (közvetlen felhasználás), illetve közvetett hasznosítása (beleértve a vagyoni kör változását eredményező értékesítést), valamint az állami vagyon gyarapítása (ideértve a vagyoni kör bővítését is).
- a rábízott állami vagyon felett az államot megillető **tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét – törvény vagy miniszteri rendelet eltérő rendelkezése hiányában – tulajdonosi joggyakorlóként az MNV Zrt. gyakorolja.**

Jogszályi rendelkezések 3.

Az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X.4.) Korm. rendelet (Vhr.)

- A Vhr. szabályozza az állami vagyon **hasznosításnak**, **vagyonkezelésnek**, **nyilvántartásának** és **értékesítésnek** részletszályait. Továbbá az állami vagyonnal való **elszáolás**, azzal való gazdálkodás **tulajdonosi ellenőrzésének** szabályait.

Egyéb jogszály:

- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.)

Ágazati jogszályok:

- Az ÁEEK működésére és az egészségügyi vagyonna vonatkozó jogszályok (részletesen lásd: későbbi dián)

Vagyongazdálkodással kapcsolatos fogalmak

- Tulajdonosi joggyakorlás és vagyongazdálkodás
- Állami vagyon – egészségügyi vagyon
- Vagyonkezelés

Tulajdonosi joggyakorlás és vagyongazdálkodás

A tulajdonosi joggyakorló feladata az állami vagyon:

- **rendeltetésének megfelelő használata**
- **hatékony, költségtakarékos, értékmegőrző, értéknövelő felhasználása** (közvetlen hasznosítás)
- **közvetett hasznosítása** (ideértve az értékesítést is)
- **gyarapítása** (ideértve a vagyoni kör bővítését is).

Állami vagyon – egészségügyi vagyon 1.

Az **állami vagyon** tekintetében Magyar Államot megillető **tulajdonosi jogokat** – amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik – a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV)** gyakorolja.

Az állami vagyonon belül több speciális „vagyoncsoport” (pl. termőföldvagyon, állami monopóliumok stb.) különíthető el, ezek közül az egyik, külön jogszabályokban is nevesített rész az **egészségügyi vagyon**, amely **nem tartozik az MNV tulajdonosi joggyakorlásába.**

Állami vagyon – egészségügyi vagyon 2.

Tulajdonosi joggyakorló kizárólag:

- miniszter
- **központi költségvetési szerv (pl. ÁEEK)**
- az állam 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezet (pl. MNV, MFB)

lehet.

Vagyonkezelés 1.

- Az MNV, vagy más tulajdonosi joggyakorló (pl. **ÁEEK**) az **állami vagyon** (ingó- és ingatlan vagyonelemek és vagyoni értékű jogok) **hasznosítására vagyonkezelési szerződés**t köthet.
- Vagyonkezelő kizárólag az alább felsorolt szervezet lehet:
  - költségvetési szerv (pl. ÁEEK, Államkincstár, ÁSZ, NAV stb.),
  - helyi, nemzetiségi önkormányzat,
  - önkormányzat fenntartása vagy irányítása alá tartozó intézmény,
  - köztestület,
  - az állam, költségvetési szerv vagy önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezet,
  - a törvény által kijelölt egyedileg meghatározott jogi személy.

Vagyonkezelés 2.

- **A vagyonkezelő kötelese:**
  - a központi költségvetési szervek és a kizárólag közfeladatot ellátó nem központi költségvetési szerv vagyonkezelők kivételével - díjat fizetni,
  - jogszabályban és szerződésben előírt más **kötelezettségét teljesíteni**, valamint
  - a vagyontárgyat jogszabályban vagy szerződésben meghatározott **célnak megfelelően használni**,
  - a vagyont és a vagyonelemben bekövetkező változást **nyilvántartani**.

Vagyongyógyítás 3.

- **Vagyongyógyítás:**

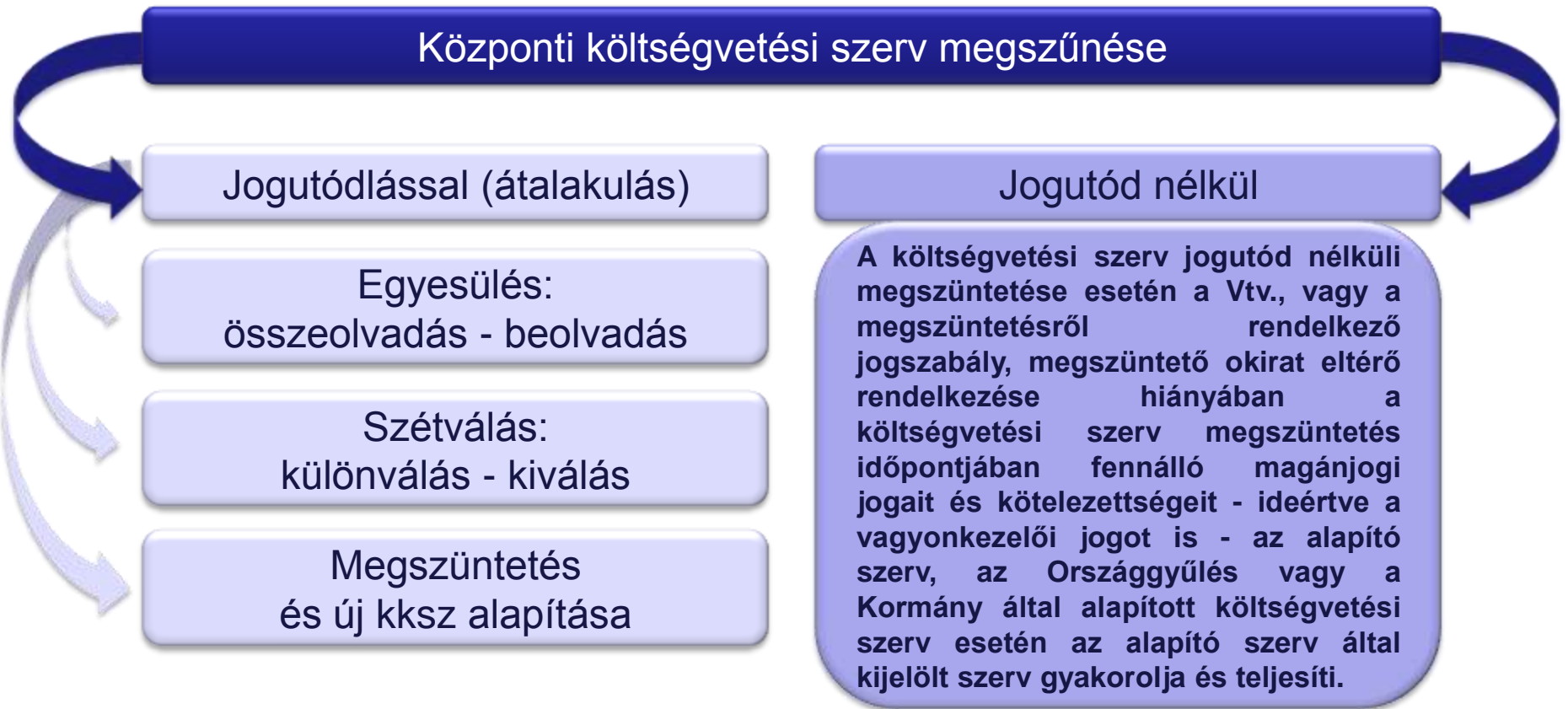
Központi költségvetési szerv a működéséhez szükséges, a számviteli törvény szerinti immateriális jószág, tárgyi eszköz (műszaki berendezés, gép, felszerelés stb.), készlet megvásárlására - *ingatlan kivételével* - **adásvételi szerződést köthet**. Ezen vagyonelem - ha értéke a külön törvényben meghatározott értékhatárt nem haladja meg - a törvény erejénél fogva az állam tulajdonába és vagyongyógyítási szerződés megkötése nélkül a központi költségvetési szerv vagyongyógyításába kerül.

- **A vagyongyógyítási jog átruházása [Nvtv. 11. § (9) bek.] - jogutódlás**

- Ptk. alapján történő átalakulás, egyesülés és szétválás. Általános jogutódlás, amely kiterjed vagyongyógyítási jogra is (Ptk. 3:39. § - 3:47. §) gazdasági társaságokra vonatkozik
- Áht. 11. § alapján központi költségvetési szerv megszüntetése jogutódlással vagy jogutódlás nélkül.
- Jogutódlás a vagyongyógyítási szerződésben a központi költségvetési szerv és a gazdasági társaság között.

Vagyongkezelés 4.

- Jogutódlás központi költségvetési szerv esetében

Az ÁEEK tulajdonosi joggyakorlása 1.

Jogszabályokon alapul:

- a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény (MÖKtv.),
- a települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi XXXVIII. törvény (Ttv.),
- az Esztergom Város Önkormányzata egyes intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLXXXVI. törvény (EVÖ tv.),
- a gazdasági társaságok átvételéről szóló 2013. évi XXV. törvény,
- az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény

ÁSZ évente ellenőrzi

Az ÁEEK tulajdonosi joggyakorlása 2.

Az ÁEEK gyakorolja

- a jogszabályok rendelkezési alapján a Magyar Állam tulajdonába került, a jogszabályokban meghatározott **egészségügyi vagyon** (ingó- ingatlan vagyonelemek és vagyoni értékű jogok) felett a **tulajdonosi jogokat**
- az állam fenntartásába, illetve tulajdonába került **egészségügyi intézmények**, továbbá az **országos gyógyintézetek** és az **Országos Vérellátó Szolgálat** felett az egyes **fenntartói jogokat**,
- a **gazdasági társaságok** tekintetében a **tagsági jogokat**, valamint az **alapítványok** esetében az **alapítói jogokat**.

Az ÁEEK tulajdonosi joggyakorlása 3.

A tulajdonosi joggyakorlás keretében az ÁEEK:

- a törvényi előírások alapján az állami vagyon használóját, vagyonkezelőjét és haszonélvezőjét megillető jogok gyakorlását, annak szabályszerűségét, a kötelezettségek teljesítését, valamint a vagyon rendeltetése szerinti felhasználását (célszerűségét) **rendszeresen köteles ellenőrizni;**
- tulajdonosi ellenőrzésének célja az állami ingatlanvagyonnal való gazdálkodás vizsgálata, ennek keretében a rendeltetésellenes, jogszerűtlen, szerződésellenes, vagy a tulajdonos érdekeit sértő, illetve a központi költségvetést **hátrányosan érintő vagyongazdálkodási intézkedések feltárása.**

Vagyonkezelés - használat - bérlet

- AZ ÁEEK tulajdonosi joggyakorlásában lévő állami vagyon legnagyobb része az **ÁEEK fenntartásában álló egészségügyi intézmények vagyonkezelésében** van.
- A fennmaradó vagyonelemek – egyéb közfeladatok ellátása érdekében - főként **más költségvetési intézmények** (oktatási és szociális), illetve **önkormányzatok vagyonkezelésében** vannak.
- A vagyonelemek használatát:
  - központi költségvetési szervek és önkormányzatok részére **vagyonkezelési szerződéssel**,
  - egyéb szervezeti formában működő intézmények számára **használati megállapodással**, illetve **feladat-ellátási szerződésen** keresztül is biztosítja az ÁEEK.
- Fentiekén túl az ÁEEK közvetlen kezelésében lévő egyes ingatlanok/ingatlanrészek **bérbeadásra** kerültek, vagy az ÁEEK **közvetlenül üzemelteti azokat.**

Vagyonkezelési szerződés

- Kereteit szigorú **jogszabályi előírások** határozzák meg.
- **Nem csak ingatlanra terjed ki** a vagyonkezelői jogviszony.
- **Dinamikus**, az egészségügyi feladatellátáshoz kapcsolódóan állandóan változik. A vagyonkezelési jogviszonyok lekövetik a vagyonelemek feladattal együtt, vagy anélkül történő (jellemzően költségvetési intézmények közötti) mozgását.
- **Közfeladatot** ellátó szervezettel a közfeladat **ellátására** szolgáló vagyonelemekre vonatkozó vagyonkezelői jog létesítése **kizárólag ingyenesen** lehetséges.
- A Vagyonkezelőket **rendszeres adatszolgáltatási** kötelezettség terheli.
- Vagyonkezelők kötelesek betartani az ÁEEK **vagyonnyilvántartásra** vonatkozó utasítását (Vagyon nyilvántartási szabályzat).
- Az ÁEEK a vagyonkezeléssel kapcsolatos jogok érvényesülését és kötelezettségek betartását **tulajdonosi ellenőrzés** keretében vizsgálja.

Jogsabályi változások!

A Vtv. 2017. december 28-án hatályba lépett módosításával érdemben változott a **25 millió forint alatti bruttó könyvszerinti értéken nyilvántartott tárgyi eszközök elidegenítésének szabályozása**

- Korábbi szabályok:

- a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 11. § (6) bekezdésében meghatározott vagyontárgyakat - amennyiben azok egyedi, könyv szerinti bruttó értéke az éves költségvetési törvényben meghatározott értékhatárt nem haladja meg - a vagyonkezelő központi költségvetési szerv értékesítheti a Vtv. 34-35. §-ban foglaltak alkalmazásával;
- az értékesítésből származó bevétel ilyen esetben az adott költségvetési szervet illeti.

Jogszabályi változások!

- Új szabályok:

A jogszabályváltozás eredményeképpen 2018. évben valamennyi, az ÁEEK tulajdonosi joggyakorlásába tartozó intézmény - a korábbi eljárásrendtől eltérően - **kizárólag az ÁEEK-kel kötött megbízási szerződés alapján jogosult** ezeket a vagyonelemeket **értékesíteni**, a Vtv. 33. § (2) bekezdésével összhangban:

- *központi költségvetési szerv vagyongazdálkodó a működéséhez már nem szükséges, az Nvtv. 11. § (6) bekezdése szerinti immateriális jószágokat, tárgyi eszközöket, készleteket - amennyiben azok egyedi, könyv szerinti bruttó értéke az éves költségvetési törvényben meghatározott értékhatárt nem haladja meg - **kizárólag a tulajdonosi joggyakorlóval kötött megbízási szerződés alapján**, az állam nevében és javára értékesítheti a 34-35. § alkalmazásával;*
- *az értékesítésből származó bevétel a vagyongazdálkodó központi költségvetési szervet illeti meg.*

Jogsabályi változások!

További változás az értékesítés módját illetően:

Vtv. 34. § (1) Az értékesítést a vagyontárgy jellegétől függően

- a) közvetlenül vagy
- b) közvetetten

lehet végezni.

(2) A vagyon közvetlenül az alábbi módon értékesíthető:

- a) nyilvános vagy zártkörű pályázat útján,
- b) nyilvános árverésen, ideértve az elektronikus árverést is [a továbbiakban az a) és b) pont együtt: versenyeztetés],
- c) kivételesen versenyeztetés nélkül.

(3) A vagyon közvetetten - figyelemmel a 35. § (2) bekezdésében foglaltakra is - az alábbi módon értékesíthető:

- a) nyilvános vagy zártkörű forgalomba hozatallal,
- b) nyilvános vagy zártkörű értékesítésre történő felajánlással, vagy
- c) szabályozott piacon történő értékesítésre adott megbízással.

(4) Törvény eltérő rendelkezése hiányában az **e törvény hatálya alá tartozó állami ingatlan értékesítésére** - kivéve a 35. § (2) bekezdés szerinti versenyeztetés mellőzésével történő értékesítést - **kizárólag az MNV Zrt. által működtetett elektronikus árverési rendszer útján kerülhet sor**. Az MNV Zrt. az [Nvtv. 7/A. § \(1\) bekezdése](#) szerinti **tulajdonosi joggyakorlók részére az elektronikus árverésen történő értékesítést ingyenesen bonyolítja le**.

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**